

ja, vi elsker

Forsvarets stabsmusikkorps / Schola Cantorum

- 1 Kongesangen
- 2 Bojarernes Indtogsmarsch
- 3 Mellom bakkar og berg
- 4 Norsk rapsodi nr. 1
- 5 Vi ere en nasjon, vi med
- 6 Norsk kunstnerkarneval
- 7 Gud signe vårt dyre fedreland
- 8 Hyldningsmarsj
- 9 Sønner av Norge
- 10 Kronprins Olavs Honnørmarsch
- 11 Norge i rødt, hvitt og blått
- 12 Kong Haakon den Vildes Honnørmarsch
- 13 Fagert er landet
- 14 Valdresmarsj
- 15 Ja, vi elsker dette landet

Som en musikalsk historiebok åpner sangene for tilgang til den norske saga. Bjørnstjerne Bjørnsons lange ekskursjon gjennom norgeshistorien i de åtte versene i *Ja, vi elsker* er et helt konkret eksempel på den nasjonale sangen – i dette tilfelle selve nasjonalsangen – som et merke for minnet om nasjonens og landets historie. Mer subtilt finner det uttrykk i *Fedrelandssalmen*, der skildringene av naturen og årets løp tjener som metaforer for både Guds ord og for hvordan samfunnet vinner frem til opplysning, frihet og lovgivning.

This music has been specially chosen to celebrate the 200th anniversary in 2014 of the Norwegian Constitution. As well as being compelling in its own right, the works featured here serve as a musical history book, offering an insight into parts of the Norwegian saga. Several songs are clear examples of how a "national song" can be a way of marking and remembering the nation's history. In this recording we give the national anthem in its complete form, something that is seldom done, and, through many fresh arrangements of familiar melodies and a splendid «outdoor» sound, offer a new and invigorating listening experience.

The Staff Band of the Norwegian Armed Forces
Ingar Bergby / Tone Bianca Sparre Dahl
Schola Cantorum

Recorded in DXD 24bit/352.8kHz

■ 5.1 DTS HD MA 24/192kHz ■ 2.0 LPCM 24/192kHz + mShuttle MP3 and FLAC

EAN13: 7041888519324

21

2L-104-SABD made in Norway 20©14 Lindberg Lyd AS

ja, vi elsker

ja, vi elsker

- 1 **Kongesangen** 1:33
«O Deus optime» (1688) til dansk av Nikolaj Fogtmann (1788-1851)
Anonym melodi fra 1600- eller 1700-tallet arr. Stian Aareskjold (1974-)
- 2 **Bojarernes Indtogsmarsch** 4:41
Johan Halvorsen (1864-1935) arr. Frank Winterbottom (1861-1930)
- 3 **Mellom bakkar og berg** 2:47
Ivar Aasen (1813-1896)
Ludvig Mathias Lindeman (1812-1887) arr. Stig Nordhagen (1966-)
- 4 **Norsk rapsodi nr. 1** 11:59
Johan Halvorsen (1864-1935) arr. Stig Nordhagen (1966-)
- 5 **Vi ere en nasjon, vi med** 3:44
Henrik Wergeland (1808-1845)
«For Norge, Kjæmpers Fødeland» arr. Svein Henrik Giske (1973-)
- 6 **Norsk kunstnerkarneval** op. 14 6:44
Johan Svendsen (1840-1911) arr. Dan Godfrey (1868-1939)
- 7 **Gud signe vårt dyre fedreland** 5:41
Elias Blix (1836-1902)
Christoph Ernst Friedrich Weyse (1774-1842) arr. Øivind Westby (1947-)

- 8 **Hyldningsmarsj** fra «Sigurd Jorsalfar» op. 56 no. 3 8:43
Edvard Grieg (1843-1907) arr. Øivind Westby (1947-)
- 9 **Sønner av Norge** 4:25
Henrik Anker Bjerregaard (1792-1842)
Christian Blom (1782-1861) arr. Reid Gilje (1965-)
- 10 **Kronprins Olavs Honnørmarsch** 3:10
Oscar Borg (1851-1930) arr. Bjørn Mølleberg (1941-)
- 11 **Norge i rødt, hvitt og blått** 4:11
Finn Bø (1893-1962), Arild Feldborg (1912-1987) og Bias Bernhoft (1902-1986)
Lars-Erik Larsson (1908-1986) arr. Svein Henrik Giske (1973-)
- 12 **Kong Haakon den VIldes Honnørmarsch** 3:30
Oscar Borg (1851-1930) arr. Bjørn Mølleberg (1941-)
- 13 **Fagert er landet** 5:34
Anders Hovden (1860-1943)
Melchior Vulpius (ca. 1570-1615) arr. Petter Winroth (1980-)
- 14 **Valdresmarsj** 3:37
Johannes Hanssen (1874-1967)
- 15 **Ja, vi elsker dette landet** 8:38
Bjørnstjerne Bjørnson (1832-1910)
Rikard Nordraak (1842-1866) arr. Øivind Westby (1947-)

Forsvarets stabsmusikkorps — Ingar Bergby
Schola Cantorum — Tone Bianca Sparre Dahl

Tonen av gull og av frihet

av Erik Fosnes Hansen

La oss begynne med lyden, med klangen.

Du husker det fra guttedagene, hvordan den lyden gjallet i gatene om våren, omtrent samtidig med at de siste snøflekken brånet og leirete plener kom til syne igjen, pjuskete og sølebrune. Da kom korpsene. Omtrent samtidig med at alle hadde fått på seg tynne sko igjen, uvant lette etter vintermånedene. Og med lette sko måtte du bare følge korpset, der det kom inn i din gate med sin store messinglyd og skarpe trommer, med uniformer og medaljer og merker og faner og dusker og herlig tingeltangel, skoene dine fant takten helt av seg selv, en-to, en-to, tok deg med seg, du måtte bare, du fløy mens du gikk. Dette var selve vårtegnet i en blek april, det hørbare merket i etterkrigsnorges primstav, opptakten til sommeren, guttemusikken, forsmaken på syttende mai.

Som barn reflekterer man ikke over opplevelsene, man er i dem. Lyden av *Valdresmarsjen* virket sterk nok til å fylle rommet mellom Grorudåsen og Furusetåsen, ja, selv langt av lei kunne man høre korpsene som øvet seg på å spille mens de øvet seg på å gå.

Dette, denne korpsklangen, er klangen av Norge, vil mange intuitivt si. Vakkere har kanskje Agnar Mykle uttrykt det, i *Lasso rundt fru Luna*; han kaller det «tonen av gull og av frihet».

Et janitsjarorkester er utvilsomt en utendørs affære. Innendørs, enten det er i en gymsal på en bortregnet syttendemai, eller i et mer ærverdig konsertlokale, da kan man merke det: Denne klangen er konstruert for friluft. Den truer med å sprengte vegger og tak, den vil ut, den vil nå så langt det bare er mulig å nå. Dette er militærmusikk, eller med et finere ord: Det er martial musikk. Opprinnelig egnet ikke bare til å oppildne småguttføttene til å marsjere frydefullt i takt med våren, men også til å skremme fiender og imponere sivilbefolkninger. Da klinger den best, da får den folde seg helt ut.

Nettopp derfor er innspillingen av janitsjarmusikk ofte så utilfredsstillende for øret, for lydteknikeren vil gjerne ha kontroll, forståelig nok, det er jo det han er der for, og kontroll får man først i et studio. Men et studio eller et annet lukket rom blir alt for ofte som et smalt gateløp der korpset marsjerer, og tilhørers ører dirrer som veggene i gaten, overveldet og bombardert av et massivt lydangrep, der alle detaljer og alle stemmelinjer er sauset sammen til en eneste, gigantisk nålepute av stikkende, strittende og påtrengende akustisk invasjon.

En innspilling ligger alltid langt fra live-opplevelsen. Moderne musikkinnspilling handler om å fastholde noe, perfektionert og feilfritt. Det handler om å ha kontroll over selve lydbildet, å få hver linje og stemme til å tone tydelig, men balansert mot alt annet, og komme sammen i en ny og nesten overnaturlig «riktig» helhet, en helhet som knapt noen gang oppleves ved en live-fremføring. Dette er lydprodusentens oppgave, og her er det ofte at det går galt. For mens live-fremføringen alltid har sine store og små skjønnhetsfeil, og klangen ikke nødvendigvis når ørene dine fullstendig velbalansert, så har fremføringen allikevel øyeblikkets karakter og stemning. Den reflekterer et der og et da, enten det er aprilhimmelen eller en dunkel konsertsal av høytidsstemte mennesker som er dens emosjonelle bakteppe. Eller om det er Karl Johans gate, der vaktparaden og Stabsmusikken beveger seg oppover gjennom dagen, punktlig og trygt som en sekundviser, og fyller sentrum med klang av gull både i regn og solskinn. Helt annerledes er innspillingen. Den sendes ut i verden for å møte et ukjent antall ører under ytterst forskjellige omstendigheter, og den skal derfor forsøke å formidle det som er det overordnede

i stykket, det objektive, noe nær sagt destillert. I dette ligger også faren for at det blir upersonlig. At det nettopp bare blir et destillat, renset for virkelig musisering og dobbeltrenset for lydkarakter, eller med en helt annen lydkarakter enn det denne musikken egentlig innbyr til.

I denne rekken med innspillinger av noen av våre mest kjente og viktigste nasjonale marsjer og melodier, har ikke bare et fabelaktig godt orkester møtt et fabelaktig godt kor. Men selve musiseringen, gleden ved fremføringen, er blitt særs godt ivaretatt. Det skyldes like mye inspirerende, kunstnerisk ledelse fra Ingar Bergby og Tone Bianca S. Dahl, som høyt kvalifiserte musikere og sangere i Forsvarets stabsmusikkorps og Schola Cantorum. Like viktig er at Morten Lindberg har gått til verket med sin evne til å analysere og forstå hva som er karakteristisk for denne musikken som live-opplevelse, har funnet de tekniske løsningene – for så å gjøre syntesen: Sette alle elementer sammen igjen i det kunstige lydbildet til et klanginntrykk som skaper en følelse av at man hører musikken slik den skal høres. Nei, det er ikke som i friluft, men klangbildet er luftig og åpent, mindre massivt og tett enn hva man ofte hører i innspillinger av janitsjarmusikk. Grepet med å blande kor og orkester er, om ikke nytt, så utvilsomt uortodokst. Sikkert en utfordring å få til, for kor og korps er ikke nødvendigvis de beste venner, rent akustisk. Men her møtes menneskestemmer og marsjinstrumenter i et gyllent likevektspunkt.

Nødvendigheten av å ha med sangen og ordene også, ligger i disse sangenes og melodienes programmatisk natur. Og nå må vi forlate klangen, og komme inn på innholdet. Dette er nemlig nasjonale toner, ja, patriotiske, enkelte vil kalle dem nasjonalistiske. Alt dette er de nemlig – i tillegg til å være vakre og fengende melodier. Ut over å ha spesielle, seremonielle funksjoner, har de et program, et ideologisk innhold av forskjellig slag, enten det nå er *Fagert er landet*, *Kronprins Olavs Honnørmarsch*, eller *Norge i rødt, hvitt og blått* vi lytter til. Dette innholdet er fremfor alt nasjonsbyggende. Og det kan i dag være vanskelig å finne tilgangen til melodienes bruk, til disse tekstene og dette innholdet. Utvilsomt springer de ut fra en tid da man hadde en helt annen og mer umiddelbar og sikkert også uskyldspregt holdning til det nasjonale, enn vi har i dag. Selv om vi er nordmenn og med større elskelig naivitet vifter med våre flagg enn andre, lever vi i en verden som ikke uten grunn stiller seg fryktsomt skeptisk

overfor «det nasjonale». Rett nok innrømmer vi at det nasjonale, det er viktig for vår identitet, det er en fortersket sannhet. Og like fortersket er sannheten om at alle liksom har umiddelbar adgang til det nasjonale – men de nasjonale markørene i deres ytre form forholder vi oss gjerne likegyldig, skeptisk eller ofte direkte ironisk til. Ja, selve ordet «nasjonalisme» er også hos oss etter hvert kommet til å betegne noe utelukkende negativt, intolerant og destruktivt.

I år feirer vi jubileet for Grunnloven vår. Og det er typisk at vi gjerne kaller den det, «grunnloven vår». Det er for øvrig en fornem grunnlov vi har i lille Norge; i verden for øvrig er det bare USA som har en eldre grunnlov som fremdeles er i funksjon. Situasjonen for Norge var ikke enkel i 1814, og stormaktenes press for å få de oppsetsige nordmennene til å følge bestemmelsene fra Freden i Kiel, falle inn i folden og bli svensk område, var massivt. Grunnloven i sin unionstilpassede form sikret allikevel Norge en helt annen stilling i unionen med Sverige enn vi ellers ville fått, og ble kimen til det selvstendighetsverk som fant sin løsning i 1905. Mens «sjefen» Sverige fremdeles befant seg i en slags tilstand av opplyst enevelde, hadde Norge – den underlegne i unionen – paradoksalt nok den langt mer opplyste forfatning av de to landene.

Dette er elementærkunnskaper, men de tåler å repeteres. Og i grunnen er det jo dét vi gjør, hver 17. mai, når vi gratulerer hverandre med dagen, marsjerer i store og små barnetog og prosesjoner, holder taler, lytter til taler, sovner av taler og spiser store mengder festmat – vi repeterer noe. Ikke bare en ritus, med sine ytre symboler, sine farger og flagg og ikke minst sin musikk – det er et innhold vi repeterer, en historieekse. Vi feirer denne grunnloven vår, og vi feirer den mer uttalt enn de fleste andre. Vi feirer jo ikke bare dens tilblivelse, men først og fremst dens historie. Vi feirer hva den har vært for nordmennene, opp gjennom slektleddene, denne grunnloven «vår».

I *Småguttenes nasjonsang* (*Vi ere en nasjon, vi med*) lar Henrik Wergeland småguttene synge noen vers om Norge – og innledningsvis er det Norge som hyggelig og vakkert sted det dvels ved. Her er det skjønt og vakkert, ingen steds er gresset grønnere og selv vintrene er finfine, når man først tenker over det. Men så kommer selve nøkkelen til sangen:

*Jeg ikke vil for fremmed Vaar
min norske Vinter bytte,
og fremmed Slot ei nær forslaar
imod min Faders Hytte.
Han siger, han er der saa fri.
Det ei saa nøje fatte Vi;
men noget Godt er vist deri,
som værd er at beskytte.*

Norge var et fattig land, det er også en historielekse det er vel verd å repetere, spesielt i dagens uendelige, temmelig selvfornøyde rikdom. Folket bodde, helt bokstavelig, i hytter. Slott og herskapsushus var det få av. Ytre rikdom og velstand like lite. Få praktbygg og knapt med stor-slagne byplaner, ingen Michelangelo, Goethe eller Beethoven, ingen lang eller ærefull historie på slagmarken, tvert om. I det hele tatt: Karrig og fattigslig. Lite å skryte av i nåtid eller fortid, lite arv og «ære» å bære med seg. Bortsett fra altså dette: Friheten. Nordmannen var fri, om han var aldri så fattig, og hans frihet stod garantert i dette lett utopiske skriftet fra 1814, selve «grunnloven vår». Alt er jo relativt, og det 1800-tallets menn opplevde som et frihetssamfunn, ville vi nok i dag opplevd som både ufritt og forknytt.

Og, slik professor Frank Aarebrot nylig minnet oss om i sin direktesendte maratonforelesning: Nød, uår og begrensede utfoldelsesmuligheter førte dessuten til at Norge i løpet av 1800-tallet mistet nesten halvparten av sin befolkning til utvandring – det var Amerika som nøt godt av de menneskelige ressursene landet mistet på denne måten. En grunnlov alene er ikke nok å ha. Og allikevel – den er god å ha. Den sikret den demokratiske utvikling og samfunnsbygging som 1800-tallet skred frem. Den var god å bygge videre på da selvstendigheten skulle finne sin form i 1905 – da sikret den kontinuitet og legalitet. Og for konge og regjering i 1940 ble den av enda større betydning. Da ble den en rettesnor for de forvirrede, fortvilte og usikre, en rettesnor i å tenke prinsipielt i en tilsynelatende håpløs situasjon i et hørtatt land. Når kong Harald i sin nyttårstale ved inngangen til dette jubileumsåret 2014 fortalte at hans bestefar,

kong Haakon VII, gikk med en lommeutgave av Grunnloven i venstre brystlomme, over hjertet, gjennom alle krigsårene, da er det noe mer enn en vakker familieanekdote. Det er et vitnesbyrd om grunnlovens prinsipielle betydning – ikke bare for den som i vårt land bør kjenne og forstå den best, nemlig statsoverhodet, men også for alle dem som verdsetter de dyrebare friheter og rettigheter vi har så lett for å se på som selvsagte.

På denne måten kom nasjonalismen i Norge på sett og vis til å få et mer ideelt innhold enn i mange andre land. Den nasjonsbyggende ideologi har først og fremst handlet om nettopp grunnloven og følgene av grunnlovverket, og nasjonalfølelsen og de nasjonale riter og symboler har i høy grad vært forbundet med demokratiske og progressive verdier. Det skal vi si oss glade for. Derfor kan fremdeles folk av alle politiske avskygninger i vårt land feire nasjonaldagen, gå med sine sløyfer og sine flagg, og gratulere hverandre med dagen. Og selv om nasjonalismen i Norge også har hatt sine stygge utslag, det kan det ikke nektes for, kan vi samtidig prise oss lykkelige over at den fremfor alt i vårt land har betegnet demokratiske og inkluderende verdier.

Slik arter ikke nødvendigvis nasjonalfølelsen eller nasjonalsymbolene seg i andre land. I Tyskland er det av helt åpenbare historiske grunner annerledes. I fjor var jeg der på den 3. oktober, som er Dagen for tysk enhet, altså den tyske nasjonaldagen. Som seg hør og bør ble feiringen avsluttet med at en strykekvartett spilte fra 2. sats fra Haydns strykekvartett i C-Dur, op. 76, nr. 3, *Keiserkvartetten*. Denne melodien er Tysklands nasjonalsang. Haydn levde på 1700-tallet, og A. H. Hoffmann von Fallersleben, som skrev teksten i 1841, var dessuten både demokrat og radikal. Men, grundig misbrukt som den har vært, begynner man i dag sangen med ordene «Einigkeit und Recht und Freiheit», fra tredje vers. Det hjelper bare ikke. Ved enhver fremføring av nasjonalsangen i Tyskland, blir omtrent en fjerdedel av de tilstedeværende sittende i stolene sine. Det skjedde også denne gang. Det var tankevekkende å se, en historieleksjon i seg selv: Så destruktiv, så ødeleggende og så grim har nasjonalismen artet seg i Tyskland, at mange ikke vil besudle seg med noen av dens symboler, selv så mange år etterpå. For mange vekker det utelukkende negative assosiasjoner. Den slags er ikke noe for skikkelig folk. Det er et lærestykke i følgende: At symboler får det innhold vi legger i dem.

Det er ikke bare i Tyskland det er slik. I mange land vil nasjonale symboler, sanger og marsjer vekke svært ubehagelige, for ikke å si pinlige minner om undertrykkelse, kolonialisme, krig og militarisme. I årene etter murens fall har vi i Europa vært vitne til nasjonalismens gjenfødelse som destruktiv, politisk kraft. Det går en hårfin grense mellom folkenes og nasjonenes legitime ønske om selvbestemmelsesrett på den ene siden, og den nasjonale sjåvinisme og intoleranse på den andre siden – en intoleranse som i verste fall eskalerer til hat og vold.

Alt dette egentlig bare for å nærme oss det som vi hører på denne platen. For hva er det egentlig vi lytter til her? Et pent, litterært grep ville nå vært å slutte ringen og si: Det er den norske våren. Men det er noe mer: Det er forskjellige uttrykk for vår historie vi lytter til, «slekten lange saga», som Wergeland kalte den. Som en musikalsk historiebok åpner disse sangene for en tilgang til deler av denne saga. Bjørnstjerne Bjørnsons lange ekskursjon gjennom norgeshistorien i de mange versene i *Ja, vi elsker* er et helt konkret eksempel på den nasjonale sangen – i dette tilfelle selve nasjonalsangen – som et merke for minnet om nasjonens og landets historie. Mer subtilt finner det uttrykk i *Fedrelandssalmen*, med tekst av salmedikteren Elias Blix til melodi av Weyse, der skildringene av naturen og årets løp tjener som metaforer for både Guds ord og for hvordan samfunnet vinner frem til opplysning, frihet og lovgivning. I det hele tatt står naturen sterkt som simile i norske nasjonalsanger. Det kanskje pussigste utslaget sett med våre dagers øyne, finner vi i *Norge i rødt, hvitt og blått*, Finn Bø, Bias Bernhoft og Arild Feldborgs revyvisе til en svensk melodi, første gang fremført i fredsåret, der forfatterne tar fullstendig av i sin skildring av en russepike på en benk i Studentertunden:

*Hun er som en gryende forsommerdag
som favnes av gjenskinnet fra det norske flagg:
Ja, så hvitt som det hvite er kjolen,
og så rødt som det rø' hennes kinn,
hennes øyne er blå som fiolen,
hun er flagget som vaier i vind!*

...altså noen rimelig sterke metaforer som dagens russ (og deres foreldre) muligens vil ha vanskeligheter med å identifisere seg 100% med. Men igjen: Dette må forstås ut fra sin historiske kontekst. Dette er fredsårets bidrag.

I en tid da nasjonalismen reiser sitt styggeste hode rundt omkring i verden, og onde krefter i vårt eget land forsøker å stjele selve det nasjonale begrepet og dets symboler, er det viktigste allikevel dette: Disse tingene tilhører faktisk alle. Norge er vi alle en del av, både landet og historien er et allmenngode, er vårt eget. Hva nasjonens symboler – herunder dens melodier – skal komme til å bety for fremtidens slekter, er det opp til hvert slektledd å definere på ny. Hvilke verdier vi skal lade nasjonalfølelsen og disse symbolene med, er opp til oss. Det er også opp til oss å passe på at de ikke blir stjålet, at ikke noen tilraner seg monopol på dem, men at de forblir symboler for demokratiet, for den liberale og tolerante stat, og for den grunnloven de springer ut av. Da må de brukes, og brukes flittig, av alle. De må spilles og synges. Gjerne om våren. Men gjerne også når fimbulvinteren slikker mot oss med hatets iskalde ståltunge og plutselig kan gjøre selv en norsk julimåned mørk. Da kan Wergelands ord *om* landet kaste en lysstråle *over* landet:

*Det leve da, som Gran og Fyr,
de sterke, eviggrønne!
som Stjernene bag sine Sky'r
er altid lige skønne!
Kom Vaar og Høst, som altid før,
med Blomster for min Moders Dør,
med gyldent Korn paa Faders Stør,
som vil du dem belønne!*

Grunnlovsjubileet 2014

av Maren Ørstavik

Å spille inn *Ja, vi elsker* til folket under Grunnlovsjubileet er kanskje som å gi noe mottageren allerede har. For lite er vel så norsk allemannseie som nasjonalsangen og 17. mai-musikk. Det er folket selv som synger sangene for hverandre, og slik holdes den musikalske tradisjonen i hevd. Så hvorfor spille dem inn?

- Dette er musikk som vanligvis forbindes med skolekorps og amatørkor. Men å spille inn dette med profesjonelle aktører løfter musikken opp til et høyere nivå. Det er viktig å vise at også denne musikken kan være virkelig kunst, sier **Tone Bianca Sparre Dahl**, dirigent for koret Schola Cantorum. Koret består av sangere fra Universitetet i Oslo og Norges musikkhøgskole, og er kjent for sitt allsidige repertoar og mangfoldige samarbeidsprosjekter, fra svartmetall til samtidsmusikk.
- Vi jobber med mange ulike musikksjangre, men merker spesielt at disse sangene er en viktig del av vår kollektive historie. Tekstene og musikken handler om en glede nordmenn har følt over å endelig bli fri, en følelse som kanskje er litt fjern for oss i dag. Men det er en spennende følelse å komme i kontakt med og formidle, sier hun.

Ingar Bergby, dirigent innen samtidsmusikk, opera og klassisk musikk, har ledet Stabsmusikkens innspilling. Han har tidligere vært kunstnerisk leder for Marinemusikken i Horten, samt gjestet Stabsmusikken ved flere anledninger.

- For meg dukket det opp mange gode minner da vi satte i gang med dette. Dette er sanger vi sang på skolen, sanger som er en del av min og mange andres barndom. De er vår kulturarv, likevel er dette en av de aller første innspillingene som finnes av *Ja, vi elsker* med alle vers, sier han. For Stabsmusikken er sangene en årlig tradisjon når de går først i 17. mai-toget forbi Slottet i Oslo. Men nye arrangementer setter alle sangene i ny fargeprakt. Noen har gjennom-

komponerte arrangementer, der hvert vers har fått sitt eget arrangement for å bygge opp under tekstene, andre har fått nye harmonier til de gamle melodiene.

- Det klinger tradisjonelt, men bredere og mer symfonisk enn vi kanskje er vant til fra korps. Men det er ingen effekter, melodiene og tekstene står i fokus. Til syvende og sist er det de som er det viktigste, sier Bergby.

For å omkranse sangene har Stabsmusikken også innspilt flere velkjente instrumentalverker. **Sverre Olsrud** er initiativtaker til innspillingen, og har som leder av programrådet stått for utvelgelsen.

- Instrumentalverkene er musikk som har spilt en viktig historisk rolle. Noen er knyttet opp til Kongehuset, som Oscar Borgs *Kronprins Olavs Honnørmarsch* og *Kong Haakon den VIIs Honnørmarsch*. Andre er nasjonalromantiske stykker som er skrevet av komponister som har hatt sitt virke i korpset, og derfor har vært viktige for Stabsmusikken, sier han, og legger til:
- Som forsvarsmusikk er vi forpliktet til å ta vare på den musikalske arven som ligger i korpsets historie. Jeg håper at vi med denne innspillingen er med på å ivareta denne kulturskatten på et ordentlig vis.

For nordmenn flest er nasjonale merke- og minnedager de mest synlige arenaene for **Forsvarets stabsmusikkorps**. Første gang militærmusikken opptrådte i gatene i forbindelse med 17. mai-feiringen var i 1836, med den konsekvens at daværende kommandant på Akershus festning ble avsatt en måned etterpå. Først i 1844, etter Karl Johans død, ble 17. mai-feiringen åpent tillatt, og man avholdt det første barnetoget i Christiania langs Karl Johans gate. Siden dette har Stabsmusikken alltid ledet an barnetoget med norsk musikk i marsjheftene. *Ja, vi elsker* blir dessuten spilt ved avmarsj fra Akershus Festning og ved passeringen av Universitetsplassen.

Siden korpsets offisielle opprettelse i 1818 har det vært landets største profesjonelle blåseorkester, og har hele tiden hatt oppholdssted og en fremtredende rolle i hovedstaden. Korpsets røtter strekker seg imidlertid helt tilbake til midten av 1600-tallet og den tids mindre militære

ensembler. Korpset er dermed blant verdens eldste militærorkestre som er i drift den dag i dag. Forsvarets stabsmusikkorps er et viktig representasjonsorkester for Forsvaret, og har dessuten jevnlig oppdrag for Kongehuset og Regjeringen, i tillegg til å gjennomføre andre oppdrag i Norge og utlandet. Korpset er også en sentral aktør på store internasjonale begivenheter i nasjonens regi, og har blant annet levert musikk til OL på Lillehammer i 1994, og nå senest Ski-VM 2011 i Oslo.

Korpset har uten tvil vært en viktig del av musikklivet i Oslo (Christiania). På 1800-tallet var korpset hovedstadens eneste musikkleverandør av større format, og var den eneste musikken man kunne høre utenom gatemusikantene og dansemusikken på lørdagskveldene. I tillegg var militærkorpssene de eneste institusjonene for musikkutdannelse i landet før opprettelsen av musikkonservatoriet. Flere av datidens kjente norske komponister, som Johan Svendsen og Johan Halvorsen, har vært elever ved Stabsmusikken. Korpset spilte ukentlige (og i en lengre tid, daglige) konserter i musikkpaviljongen i Studentertunden, en viktig og folkekjær tradisjon som fortsatt opprettholdes. En annen viktig historisk tradisjon er korpsets vaktparader i sommerhalvåret, hvor musikerne marsjerer fra Akershus festning til slottet i forbindelse med vaktskifte ved Det Kongelige Slott.

Gjennom tiden har korpset gjennomgått en markant endring både musikalsk og hva gjelder besetning. I dag består korpset av profesjonelle musikere, og har foruten offisielle oppdrag en utstrakt konsertvirksomhet i inn – og utland, med hovedvekt på konserter i Ridehuset på Akershus festning. Dagens repertoar strekker seg fra det klassiske og historiske blåserrepertoaret til moderne populærmusikk. Korpset fremfører og bestiller verk fra etablerte og kommende komponister og arrangører, og bidrar sterkt når det gjelder innspillinger av både ny og eldre musikk. Innspillingen *La Voie Triomphale*, gjort i samarbeid med plateselskapet 2L, ble Grammynominert i kategorien *Best Engineered Album, classical* i 2013, og utover dette har korpset tidligere bemerket seg som et ensemble i verdenseliten gjennom en rekke kritikerroste utgivelser. Forsvarets stabsmusikkorps er en institusjon med lange tradisjoner og spennende samspill med nye musikalske og kulturelle trender. Korpsets visjon er å underholde, skape glede, utfordre og sette musikken på dagsordenen.

Gjennom hele sin historie har kammerkoret **Schola Cantorum** sikket høyt. Koret har markert seg internasjonalt og gjort det til et varemerke å ha nyskrevet musikk på repertoaret. Begge deler kan føres tilbake til organisten, komponisten og dirigenten Knut Nystedt (1915–). I 1964 vendte han hjem fra studier i USA til Universitetet i Oslo, og startet et kor tilknyttet daværende Institutt for musikk og teater (senere omdøpt til Institutt for musikkvitenskap). Koret rekrutterer fortsatt sine sangere herfra, samt fra Norges musikkhøgskole. Nystedt er utdannet innen amerikansk korttradisjon, der nyskrevet musikk har en viktig plass. Denne praksisen førte han videre i Oslo, og hans egen musikk ble også viktig i korets repertoar.

Nystedt dirigerte Schola Cantorum frem til 1985. Etter kortere perioder under dirigentene Jon Fylling og Carl Høgset tok konsertorganisten og dirigenten Kåre Hanken over koret i 1987. Under Hanken reiste Schola Cantorum på flere større turneer til blant annet Japan og Sør-Afrika og spilte inn to plater, den ene med musikk av Knut Nystedt. I 1999 tok Eirik Sørborg steget fra tenorrekken til dirigentpulten. Dagens dirigent, Tone Bianca Sparre Dahl, begynte å dirigere Schola Cantorum i 2002. Under Dahl har koret for alvor markert seg i norsk musikkliv. De samarbeider jevnlig med utøvere på høyt nivå, som Oslo-Filharmonien, Kringkastingorkestret og Det Norske Blåseensemble. Ensemblet har stor fleksibilitet og gjør alt fra nyskrevet musikk til folkemusikk og samarbeidsprosjekter med black metal-bandet Dimmu Borgir. De siste årene har Schola Cantorum turnert i blant annet Spania, Storbritannia, Ukraina, Tyskland, Italia, Sør-Korea og Russland.

Dahl fører Nystedts tradisjon med nyskrevet musikk videre. I 2013 gav koret ut platen *Hymn to the Virgin* på musikkmerket 2L. Denne innspillingen inneholder kirkemusikalske korverker viet Jomfru Maria. Flere av komponistene er ikke mye eldre enn korsangerne selv, men de har likevel markert seg som sterke videreførere av Knut Nystedts virke. Platen er Schola Cantorums andre under Dahls ledelse og ble i likhet med Stabsmusikken også Grammynominert i 2013 i klassen *Best Engineered Album, classical*.

The Sound of Gold and of Freedom

by Erik Fosnes Hansen

Let's begin with the sound.

You remember it from the time when you were young, how it rang out in the streets in spring-time, at about the same time as the last patches of snow were melting and clayey lawns were reappearing, pitiful and muddy-brown. It was then the schools' bands came. Around the same time as everyone started wearing thin shoes again, strangely light after the winter months. And, with these light shoes on, you couldn't stop yourself walking behind the marching band when it came into your street with its solid brass sound and the sharp rattle of the drums, with its uniforms and medals and emblems and banners and tassels and badges and baubles and all the rest of its gear, your shoes tripped along, automatically in time with the music – one, two, one, two – and where your shoes went, you simply had to follow, you had no choice, you flew while you walked. This was the real sign of spring in a pale April, the audible mark on the calendar stick of post-war Norway, the prologue to summer, the schools' marching bands, the foretaste of 17th May, Norway's Constitution Day.

When you are a child you do not reflect on your experiences, you are in them. The sound of the *Valdres March* seemed loud enough to fill the huge space between Grorudåsen hill and Furusetåsen hill, yes, even further afield you could hear the bands rehearsing their music while rehearsing their marching. Many people would intuitively say that this, the sound of the schools' bands, is the true sound of Norway. The novelist Agnar Mykle has perhaps put it more eloquently in his novel *Lasso Around the Moon* (1954) when he calls it “the sound of gold and of freedom”.

A marching band is in its right element when it plays out of doors. If you happen to hear it play indoors, whether it be in a gymnasium – forced there, perhaps, by pouring rain on

17th May – or in a more dignified concert hall, you immediately notice that something is wrong, that the sound of this sort of band is fashioned to be heard in the open air. It threatens to blow down walls and roofs: it wants to burst out, and to reach as far as it possibly can. It is military music, or, to use a more elegant term, martial music. It was originally suited not just to inspire the feet of young lads to march with enthusiasm in time with spring, but also to scare enemies and to impress civilians. So it sounds best when it is given full rein.

This is why recordings of marching music are often so unsatisfactory to listen to, for the sound technicians want full control – understandably enough, for this is, after all, what they are there for – and to get full control the first thing they need is a studio. But a studio or other confined space is all too often like a narrow street, down which the band is marching, which causes listeners' ears to tremble like the houses' walls, bombarded and overwhelmed by a massive sonic attack where all details and all melodic lines from instruments' voices are jumbled together – a gigantic pincushion of piercing, bristling, obtrusive acoustic onslaughts.

A recording is always very different from the experience of a live performance. The recording of music is today all about setting down something that is perfect and flawless. It is all about having control of the sonic picture itself, of bringing out each line and voice clearly, but also balanced with everything else, to coalesce into a new and almost unnaturally “correct” whole, a whole that can hardly ever be experienced during a live performance. This is the sound producer's job, and this is where things often go wrong. For while there are always slips, big or small, in a live performance, and while the sound will not always reach your ears perfectly balanced, there is something else on offer: the character and mood of the actual performance. It is a question of being on the spot there and then; the emotional backdrop might be provided by an April sky or an expectant audience in a dimmed concert hall. Or by a guards parade or the Staff Band of the Norwegian Armed Forces marching up Oslo's principal street with the meticulous precision of a clock's second hand, and filling the centre of the city with the sound of gold, in rain or in sunshine. Recorded music is completely different. It is dispatched all over the world to an unknown number of people who listen to it in completely different circumstances; it must therefore attempt to disseminate what are the chief features of the piece,

seeking objectivity, almost a distilled neutrality. Here lies the danger that the result will be impersonal and bland. That it ends up, in fact, distilled, cleansed of true musicianship, and doubly cleansed of characterful sound, or with a sound that is very different from what the music really asks for.

In these performances of some of our best-known and most important Norwegian marches and melodies it is not just that a marvellously good band meets a marvellously good choir, for their music-making and their obvious joy in performing have also been exceptionally well captured on disc. For this we must be grateful both to the inspiring artistic direction of Ingar Bergby and Tone Bianca S. Dahl and to the highly qualified musicians of the Norwegian Armed Forces Staff Band and singers of Schola Cantorum. No less important is the fact that Morten Lindberg has used his ability to analyse and identify what is characteristic for this music as a live performance, then has looked for the technical solutions, before making a synthesis, in which all the elements in the artificial sound-picture are reassembled to create a sonic effect which makes you feel you are listening to the music as it should sound. Of course, the full open-air effect cannot be recreated, but the sonorities are airy and open, and less massive and congested than you often hear in recorded music for bands and other ensembles where the brass sections are prominent. The idea of combining choir and band is, while not new, unquestionably unorthodox. It is challenging, because acoustically choir and band are not necessarily the best of friends. But here the human voice and the instruments of the band meet in a golden equilibrium.

To include the songs and their words is necessary because both the songs' texts and the melodies are programmatic. We must now move on from discussing sound to a discussion of the actual content of the music. This is Norwegian music, national music, strongly patriotic – some would call it nationalistic. At the same time, it is full of beautiful winning melodies. In addition to any special ceremonial function they might have, the melodies also have a programme, a varied ideological ballast, such as in the songs *Fagert er landet* (Beautiful is the Land), *Kronprins Olavs Honnørmarsch* (Crown Prince Olav's March) or *Norge i rødt, hvitt og blått* (Norway in Red, White and Blue). This content has an overriding purpose: to contribute to the building of the nation.

Today it may be difficult to connect with the melodies and words, and to appreciate their meaning and relevance for us. They unquestionably have their origin in a time when most people's idea of nationality and of their country's national identity was less fraught and more innocent than today. For while Norwegians probably wave their flags with a more abandoned naivety than other nationalities, the fact is that we live in a world which, not without reason, looks on "nationalism" with strong scepticism. We admit that the "national" is important for our identity, yet this is a somewhat banal concept. The assertion that the "national" is important for our "identity" is an assertion so common that it has become somewhat banal. Equally banal is the common assertion that we all have some kind of immediate access to the «national», yet we seem to regard the external marks of national identity with indifference, scepticism or with a sense of irony. Indeed, the very word "nationalism" has accrued negative associations of intolerance and destructiveness.

This is being written in 2014, the year of our celebration of the 200th anniversary of our Constitution. It is revealing that we call it just that: "our Constitution". The small country of Norway can be proud of its Constitution – in the world beyond, the only country with an older constitution that is still valid and in use is the USA. Norway was in a difficult situation in 1814. The pressure the great powers put on disaffected Norwegians to accept the terms of the treaty of Kiel (January, 1814), which would place Norway firmly in the hands of Sweden, was massive. The Constitution, in its later form that accommodated union with Sweden, did, however, secure for Norway a relationship to Sweden which was very different from what we would have achieved without it, and this sowed the seed for the movement for full independence that came to fruition in 1905. While the "senior partner" Sweden was still constitutionally at the stage of enlightened despotism, Norway, the junior partner in the union, paradoxically enjoyed by far the more enlightened constitution of the two. This is familiar history, but it bears repetition. Indeed, that is precisely what we do, every 17th May, when we greet each other on this, our "national birthday", when we march behind schools bands in parades large or small, when we make speeches and listen to speeches and doze while other people are making speeches, when we gather with friends and enjoy a festive dinner – in all these things we are indulging in repetition; we are reaffirming something. This is not just

a rite with its exterior symbols and its flags and colours and, not least, its music – there is also a content we reaffirm in all this; it is a history lesson. We celebrate our Constitution, and do it more categorically than most others, and not just its conception, but its whole history. We celebrate what this Constitution of ours has meant to Norwegians through two centuries.

In his *Småguttenes nasjonalsang* (Young Lads' National Anthem), also known as *Vi ere en nasjon, vi med* (We are a nation, we too), Henrik Wergeland has young boys sing some verses about Norway, and the beginning of the song dwells on Norway as an agreeable and beautiful country. It is lovely; it is gorgeous; nowhere else is the grass greener, and even the winters are delectable when you get down to thinking about them. But then comes a verse that contains the essence of the song:

*I would not take a foreign spring
in exchange for our Norwegian winter,
nor would I prefer a foreign castle
to my father's modest hut.
He says that's where he's free.
We don't really know what he's on about;
but he's surely onto something vital,
something worth protecting.*

Norway was a poor country. This is a historical truth it is worth reminding ourselves of, especially in the context of today's boundless and rather self-satisfied affluence. Most people lived, literally, in huts. There were very few castles and large houses. There was very little external wealth and prosperity, and few buildings of any splendour, and few towns built along grandiose plans, no Michelangelo, Goethe or Beethoven, no long or glorious history of military exploits – quite the opposite. All in all, destitution and poverty were the norm. There was little to boast of, neither then, nor earlier; little in the way of national heritage or honour to brag about. Except, that is, for one thing: freedom. The Norwegian was free, however poor he

might be; and the Norwegian's freedom was guaranteed in this almost utopian document from 1814, our Constitution.

Of course, everything is relative, and what the 19th century saw as a free society would today be deemed to be full of constraints on freedom, and full of subservience. And, as Professor Frank Aarebrot recently reminded us in his marathon televised lecture on Norwegian history, the years of deprivation, when thousands went hungry and there were few opportunities for employment or advancement at home, resulted in emigration on such a scale that Norway lost nearly half its population in the course of the 19th century. It was America that benefited from this exodus of human resources. A constitution alone is not enough.

Nevertheless, it brings tangible blessings. It secured the growth of democracy as Norwegian society developed in the 19th century. In 1905, when Norway finally achieved independence, the Constitution acted as a framework within which change could take place, ensuring continuity and legality. And it was of even greater importance for the king and the government in 1940. It served as a guideline for all those who were in confusion or in despair, or simply unsure what to do; it pointed to the principles people should follow in that apparently hopeless situation in an occupied country. When, in his New Year's Speech at the very beginning of this 200th anniversary year, 2014, King Harald told of how his grandfather, Haakon VII, kept a pocket edition of the Constitution in his breast pocket, over his heart, throughout the Second World War, it was more than just a touching family anecdote. It is a sign of the Constitution's importance as a statement of basic principles, not just for the one person who ought to know them best – the king, as head of state – but also for everyone who values those precious freedoms and rights it is so easy to take for granted.

In this way, nationalism in Norway has taken on board what we might call a more idealistic content than is the case in many countries. Nation-building ideology has been tied to the Constitution and its implications, and as a result national sentiments and national rites and symbols have to a large degree been grafted to democratic and progressive values. We should

be thankful for this. And it means that people can, whatever their political opinions, continue to celebrate our National Day and wear their buttonhole emblems and wave the flag and ceremoniously greet each other. And even if nationalism in Norway has had some ugly manifestations, something we cannot deny, we can count ourselves lucky that nationalism in our country is overwhelmingly tied to democratic and inclusive values.

Elsewhere, national sentiments and symbols do not always evolve in a similar way. In Germany the situation is different, for obvious historical reasons. Last year I was in Germany on 3rd October, which is the Day of German Unity – to all intents and purposes Germany’s National Day. In accordance with tradition the celebrations ended with a string quartet playing part of the second movement of Haydn’s *Emperor String Quartet* in C major, Op. 76 no. 3. The same tune is Germany’s national anthem. Haydn lived in the 18th century; moreover, A.H.Hoffmann von Fallersleben, who wrote the words of the national anthem, in 1841, was both a democrat and a radical. The song has been grossly misused in the past, and today one begins at the third verse, with the words “Einigkeit und Recht und Freiheit” (Unity and Justice and Freedom). But it does not help. At any performance of Germany’s national anthem, about a quarter of the audience stay resolutely sitting in their seats. This happened when I was there last year. It was a thought-provoking sight – a small history lesson, one might say: nationalism has had such grim, destructive and monstrous forms in Germany that many people refuse to be tarnished by any of its symbols, even now, so many years afterwards. For many people, the associations it awakens are exclusively negative. Decent people, they argue, should refrain from being touched by these symbols. There is a lesson in all this – that symbols carry the content we put into them.

Germany is not alone here. In many countries national symbols, songs and marches awaken unpleasant, or, indeed, embarrassing memories of suppression, imperialism, war and militarism. In the years following the fall of the Berlin wall we have witnessed in Europe a revival of nationalism as a destructive political force. There is a fine line between, on the one hand, a people’s and a nation’s legitimate desire for self-determination and, on the other, the sort

of nationalistic chauvinism and intolerance that, at its worst, can escalate into hatred and violence.

These reflections help us to reach a fuller appreciation of what we hear on this recording. For what are we really listening to here? We could answer this by neatly returning to our starting-point: the Norwegian spring. But there is more to it than that. What we hear on this recording is what we might call a series of commentaries on our history, “the long saga of our family” as Henrik Wergeland called it. These songs serve as a musical history book, offering an insight into parts of that saga. The verses Bjørnstjerne Bjørnson wrote for the national anthem *Ja, vi elsker* are a long excursion through Norwegian history, and constitute a clear example of how a “national song” – in this case the national anthem itself – is a way of marking and remembering the nation’s and the country’s history. This is given more subtle expression in the *Fedrelandssalmen* (Hymn to our Fatherland), where the words of the hymn-writer Elias Blix are set to the music of Weyse. Here, descriptions of nature and of the seasons act as metaphors both for the word of God and for society’s progress towards enlightenment. The most curious example, from our point of view, is probably the song *Norge i rødt, hvitt og blått*. This was written during the Second World War as a song for a revue by Finn Bø, Bias Bernhoft and Arild Feldborg, who set their lyrics to a Swedish melody. It was first performed in 1945, after the war and the occupation of Norway had ended. In their jubilation over peace they do, it must be admitted, go a bit over the top in the song’s description of a girl, about to finish her final year at school, sitting on a bench in the Studentlunden park:

*She is like a dawning day in early summer
embraced by the reflection of the Norwegian flag:
Yes, so white as its white is her dress,
and so red as the red her cheeks,
her eyes are blue as violets,
she’s the flag that flutters in the wind!*

... there is some fairly extravagant figurative language here and today's school-leavers – not to mention their parents – would possibly find it difficult to fully identify with it! But once again we must emphasise that this must be understood in its historical context. This song was very much the product of the year of peace.

At a time when the ugliest side of nationalism is raising its head in many parts of the world, and malignant forces in our own country Norway are attempting to steal the very concept of the nation and its symbols, it is more important than ever to emphasise that these things belong to everybody. We are all a part of our own nation, and both our country and its history constitute something positive, and they belong to us. What our national symbols, including our music, come to mean for future generations is something these future generations must define for themselves. However, it is up to us to decide what values we, today, invest in our national feelings and in our national symbols. It is also our task to ensure that they are not abducted, that no one pre-empts a monopoly over how they are used, but that they remain symbols for democracy, for a liberal and tolerant state, and for the Constitution that gave them birth. As such, they must be used, and used actively, by everyone. They must be played and sung. Especially in spring. But also when the worst of winter threatens to poison us with its steely ice-cold tongue of hatred, a hatred that can suddenly plunge a Norwegian July into darkness. Then, Wergeland's words *about* our country can throw a beam of light *over* our country.

*May [Norway] live then, like the Spruce and the Pine,
those sturdy evergreens!
like the Stars behind their Clouds
always as alluring!
Come Spring and Autumn, as always,
with Flowers for my Mother's Door,
with golden Grain on my Father's Farm,
bringing to them your reward!*

The Norwegian Constitution Jubilee 2014

by Maren Ørstavik

Making a recording of the Norwegian national anthem *Ja, vi elsker* for the people of Norway on the 200th anniversary of their Constitution might appear to be like giving someone something they already have. For nothing is more securely the property of the average Norwegian than the national anthem and the other music typically played on 17th May, Constitution Day. And it is ordinary people who sing these songs to each other, and this is what keeps this musical tradition alive. So, one may ask, why make a recording of them?

This is music one usually associates with schools' marching bands and amateur choral groups. However, recording it with professional musicians lifts it to a higher level. "It is important to show that this is music with genuine artistic merit," says **Tone Bianca Sparre Dahl**, conductor of the choir Schola Cantorum. The choir is made up of singers from the University of Oslo and the Norwegian Academy of Music, and is known for the breadth of its repertoire and for its participation in a wide variety of projects, from black metal to contemporary music. "We work within many different musical genres, but when it comes to songs of this sort, we definitely feel they are an important part of our collective history. The words and the music express Norwegians' joy at being free at last, which is, perhaps, a feeling that is a little unfamiliar to us today. But it is an exciting emotion to meet and to disseminate," she says.

Ingar Bergby, who conducts contemporary music, opera and classical music, and who has been artistic director of the Royal Norwegian Navy Band in Horten, directs the Staff Band of the Norwegian Armed Forces in these recordings. "Starting on this project revived a host of happy memories for me. These are songs we sang at school, songs which are a part of my childhood, and of many other people's. However, while this music is central to our cultural heritage, this is one of the very first recordings ever made of *Ja, vi elsker* that contains every verse," he says. For the Staff Band of the Norwegian Armed Forces, playing this music is an annual

tradition when it heads the 17th May parade past the Royal Castle in Oslo. But all these songs have been reinvigorated by some new arrangements. In some cases, the new arrangements run through the complete song, each verse receiving its own arrangement to match its words; in other cases new harmonies have been given to the old melodies. “It sounds traditional but the texture is broader and more symphonic than we are perhaps used to from the marching bands. However, there are no obtrusive effects – it is the melodies and words that are in focus. In the last resort, they are the most important things here,” says Bergby.

On this disc additional music is also provided by the Staff Band of the Norwegian Armed Forces, which plays some familiar instrumental works, selected by **Sverre Olsrud**, leader of the programme committee and, indeed, one of the architects behind this recording. “These instrumental works are pieces that have played an important historical role. Some of them are closely associated with the royal family, such as Oscar Borg’s *Kronprins Olavs Honnørmarsch* (Crown Prince Olav’s March) and *Kong Haakon den VIIdes Honnørmarsch* (King Haakon VII’s March). Others are pieces written in the national romantic tradition by composers who have themselves played in marching bands, and this has been important for the Staff Band of the Norwegian Armed Forces,” he says. He adds: “As musicians working in the context of the armed forces we are duty-bound to keep alive our own musical heritage. I hope that this recording is a serious contribution to doing just that.”

The average Norwegian is most likely to see and hear **The Staff Band of the Norwegian Armed Forces** on national holidays or memorial days. The first time a military band paraded in a 17th May celebration was in 1836, and this resulted in the incumbent commander of Akershus Fortress being dismissed a month later! It was not until 1844, after King Karl Johan’s death, that celebrating 17th May became generally accepted and the first children’s parade along Karl Johans gate, Oslo’s main street, was organised. Ever since, the Staff Band of the Norwegian Armed Forces, playing Norwegian music, has always headed the children’s parade, with *Ja, vi elsker* traditionally being played as the band marches out of Akershus Fortress, and again as it marches past the University Square.

The Staff Band was founded in 1818 and since then has been the country’s largest professional wind band; it has always had its home in Oslo, where it plays an active part in the cultural life of the city. The band’s roots, however, reach back to the mid-17th century and to the smaller military ensembles of that time. This makes the Staff Band one of the world’s oldest military bands still in full activity. The Staff Band of the Norwegian Armed Forces has an important representative function, with engagements on royal and state occasions, in addition to many other engagements at home and abroad. The Staff Band also performs regularly at large international events in Norway – it played, for example, at the Winter Olympic Games in Lillehammer in 1994, and, more recently, at the World Nordic Skiing Championships in Oslo in 2011.

The Staff Band has unquestionably had a central role in the musical life of Oslo, or Christiania as it used to be called. In the 19th century it was the only large ensemble playing music in the capital, and, indeed, it provided the only music people could hear in public, apart from street musicians and dance bands on Saturdays. In addition, military bands were the only institutions giving organised musical training in Norway until the founding of the Oslo Music Conservatoire. Several well-known composers from that era, among them Johan Svendsen and Johan Halvorsen, studied music with the band. Weekly concerts – and for a long time, daily concerts – were given in the pavilion in Studentlunden park in central Oslo, an important and popular tradition that is maintained today.

Over the years the band has undergone considerable change, both as regards its repertoire and its personnel. Today all its members are professional musicians, and in addition to its official engagements it has an extensive concert schedule at home and abroad. Most of its concerts are given in the “Ridehuset” concert hall in Akershus Fortress. Its repertoire ranges from the classical wind repertoire to modern popular music. The band performs and commissions works both from established names and from promising up-and-coming composers and arrangers, and its recordings of both new and older music are important contributions to the musical scene. Its recording *La Voie Triomphale* for 2L was Grammy-nominated in the

category *Best engineered sound, classical* in 2013, and, in addition, the band has made its mark as an ensemble of the first order in several earlier recordings that won critical acclaim.

With this long history and with its exciting collaboration in projects that move in new musical and cultural directions, the Staff Band of the Norwegian Armed Forces has a three-fold vision: to entertain and bring joy to its audiences, to explore new and challenging musical paths and to keep music firmly on the cultural agenda.

The **Schola Cantorum** choir has always had high ambitions. The choir has built up an international reputation and had made it a trademark to include newly composed music in its repertoire. Much of this can be traced back to the organist, composer and conductor Knut Nystedt (1915-). When Nystedt returned to Norway in 1964 from his studies in the USA, he founded a choir. At that time it was strongly connected to the Institute for Music and Theatre (later renamed the Department of Musicology) at the University of Oslo. The choir still recruits its singers from here, as well as from the Norwegian Academy of Music. Nystedt was trained in the American choral tradition, which accords a prominent place to contemporary music. He brought this tradition with him to Oslo, and his own music also became an important part of the choir's repertoire.

Nystedt conducted Schola Cantorum until 1985. There followed short periods under the direction of Jon Fylling and Carl Høgset before concert organist and conductor Kåre Hanken took over the choir in 1987. Under Hanken, the choir made a number of tours, including visits to Japan and South Africa, and recorded two CDs, one of them of Knut Nystedt's music. In 1999 Eirik Sørborg, a tenor in the choir, took over as conductor. The current conductor, Tone Bianca Sparre Dahl, first led the choir in 2002. Under her direction the choir plays an even more prominent role in Norway's musical life, with regular collaboration with such top-flight ensembles as the Oslo Philharmonic Orchestra, the Norwegian Radio Orchestra and the Norwegian Wind Ensemble. The choir is known for its versatility, and performs a wide range of genres, from the latest contemporary music to folk music, including projects with

the black metal group Dimmu Borgir. In recent years Schola Cantorum has toured extensively, and among the countries visited have been Spain, the United Kingdom, Ukraine, Germany, Italy, South Korea and Russia.

Dahl continues Nystedt's policy of performing newly composed music. In 2013 the choir recorded the CD *Hymn to the Virgin* for 2L, an album of sacred choral music dedicated to the Virgin Mary. Many of the composers featured are no older than the members of the choir, but are nevertheless musicians who have made a name for themselves in carrying on the traditions associated with Knut Nystedt. This CD was the choir's second under Dahl's direction, and it was, in company with 2L's album with the Staff Band of the Norwegian Armed Forces, Grammy-nominated in 2013 in the category *Best Engineered Album, classical*.

01 Kongesangen

Gud, sign vår konge god!
Sign ham med kraft og mot,
sign hjem og slott!
Lys for ham ved din Ånd,
knytt med din sterke hånd
hellige troskapsbånd
om folk og drott!

Tekst: Engelsk ca. 1743 etter «O Deus optime» 1688. Oversatt til dansk av Fogtmann (1788–1851) ca. 1820. Gjengitt i henhold til «Norsk Salmebok», No. 753, 2013.

Musikk: Anonym melodi fra 1600- eller 1700-tallet. Gustav Jensen forkortet sangen til én strofe i forbindelse med kroningen av Kong Haakon VII, 22. juni 1906.

03 Mellom bakkar og berg

Mellom bakkar og berg utmed havet
heve nordmannen fenge sin heim,
der han sjølv heve tuftene grave
og sett sjølv sine hus opp på deim.

Han såg ut på dei steinute strender;
det var ingen som der hadde bygt.
"Lat oss rydja og byggja oss grender,
og so eiga me rudningen trygt."

Han såg ut på det bårute havet;
der var rusktu å leggja utpå;
med der leikade fisk ned i kavet,
og den leiken, den ville han sjå.

Fram på vetteren stundom han tenkte:
Gjev eg var i eit varmare land!
Men når vårsol i bakkane blenkte,
fekkt han hug til si heimlege strand.

Op når liene grønka som hagar,
når det laver av blommar på strå,
og når netter er ljose som dagar,
kan han ingen stad venare sjå.

Tekst: Ivar Aasen (1813–1896)

Melodi: Ludvig Mathias Lindeman (1812–1887)

05 Vi ere en nasjon, vi med

Vi ere en nasjon, vi med,
vi små en alen lange,
et fedreland vi frydes ved,
og vi, vi ere mange.
Vårt hjerte vet, vårt øye ser
hvor godt og vakkert Norge er,
vår tunge kan en sang blant fler
av Norges æressange.

Mer grønt er gresset ingensteds,
mer fullt av blomster vevet
enn i det land hvor jeg tilfreds
hos far og mor har levet.
Jeg vil det elske til min død,
ei bytte det hvor jeg er født,
om man et paradís meg bød
av palmer oversvevet.

Hvor er vel himlen mere blå?

Hvor springer vel så glade
de bekker som i engen gå
for blomstene å bade?
Selv vinteren jeg frydes ved,
så hvit og klar som strøet med
all stjernerhimlens herlighet
og hvite liljeblade.

Jeg ikke vil for fremmed vår
min norske vinter bytte,
og fremmed slott ei nær forsle
imot min faders hytte.
Han sier han er der så fri.
Det ei så nøye fatter vi,
men noe godt er visst deri
som verd er å beskytte.

Gid jeg da snart må blive stor
– jeg har så lenge biet –
at tappert jeg kan verne for
min faders dyre frihet!
Og skulle noen vel med makt
få fedrelandet ødelagt?
Hvert liv, min fader jo har sagt,
er til dets frelse viet.

Det leve da som gran og fyrr,
de sterke, eviggrønne,
som stjernene bak sine sky'r
er alltid like skjønne!
Kom vår og høst, som alltid før,
med blomster for min moders dør,
med gyllent korn på faders stør,
som vil du dem belønne!

Tekst: Henrik Wergeland (1808–1845)

Melodi: «For Norge, Kjempers Fødeland»

Trykt første gang i Henrik Wergelands blad For Arbeidsklassen, 22. desember 1841.

Wergeland selv foreslo melodien «For Norge, Kjempers Fødeland». Det blir ofte hevdet at den fransk-belgiske komponisten André E. M. Grétry skrev melodien, men dette finns det ikke musikkhistorisk belegg for.

07 Gud signe vårt dyre fedreland

Gud signe vårt dyre fedreland
og lat det som hagen bløma!
Lat lysa din ferd frå fjell til strand
og vetter for vårsol røma!
Lat folket som brøder saman bu,
som kristne det kan seg søma!

Vårt heimland i mørker lenge låg,
og vankunna ljaset gøynde.
Men, Gud, du i nåde til oss såg,
din kjærleik oss ikkje gløynde.
Du sende ditt ord til Noregs fjell,
og ljøs over landet strøynde.

Og Noreg det ligg vel langt mot nord,
og vetteren varer lenge;
men ljaset og livet i ditt ord
det ingen kan setja stenge.
Om fjellet er høgt og dalen trong,
ditt ord har då her sitt gjenge.

Så blomde vårt land i ljøs og fred,
det grodde så grønt i lier.
Men atter seig natt på landet ned
med trældom og tunge tider.
Og folket det sukka etter ljøs,
og du lyste opp omsider.

Og morgonen rann, og mørkret kvarv,
som lenge vår lukka skygde.
Du atter oss gav vår fridoms arv
og honom i trengsla trygde.
Du verna vårt folk og gav oss fred,
og landet med lov me bygde.

Vil Gud ikkje vera bygningsmann,
me fåfengt på huset byggja.
Vil Gud ikkje verja by og land,

kan vaktmann oss ikkje tryggja.
Så vakta oss, Gud, så me kan bu
i heimen med fred og hyggja!

No er det i Noreg atter dag
med vårsol og song i skogen.
Om sædet enn gror på ymist lag,
det brydder då etter plogen.
So signe då Gud det gode sād,
til groren ein gong er mogen!

Tekst: Elias Blix (1836–1902). Gjengitt i henhold til «Norsk Salmebok», No. 757, 2013. Melodi: Christoph Ernst Friedrich Weyse (1774–1842). Blix ga selv melodiangivelse til sin fedrelandsang da den første gang ble trykt, 1890: «Den signede Dag, som vi nu ser», en salme av N.F.S. Grundtvig, tonesatt i 1826 av den tysk-danske komponisten C.E.F. Weyse.

09 Sønner av Norge

Sønner av Norge, det eldgamle rike,
synger til harpens den festlige klang!
Mandig og høytidsfullt tonen la stige!
Fedrenlandet innvies vår sang.
Fedreneminner
herlig opprinner
hver gang vi nevner vår fedrenestavn.
Svulmende hjerter og glødende kinner
hyller det elskte, det hellige navn.

Flyver vår ånd til de hensvunne tider,
herlig den skuer vårt fedrelands glans.
Kampfeller ganger om Dovrefjells sider,
vandrer til ledningferd som til dans.

Mandige skarer
bølgen befærer,
Norriges ros bær til fjerneste kyst.

Hjemme er kampfeller nok, som forsvarer
arvede frihet med modige bryst.

Medens de stålklede prøver sin styrke,
medens de stander i kjempende rad,
skalder og sagamenn kunstene dyrker,
rister i runer de herligste kvad.
Konger bolde
septetter holder,
røtter med visdom det hellige kall.
Gjennom århundreders natt deres skjolde
gjenstråler klart i erindringens hall.

Oldtid, du svant, men din hellige flamme
blusser i nordmannens hjerte ennå.
Enn er av ætt og av kraft han den samme,
enn står til frihet og ære hans hu,
og når han kveder
Norriges heder,
svulmer hans hjerte av stolthet og lyst.
Ham er selv Sydens de yndigste steder
intet mod Norriges snedekte kyst.

Frihetens tempel i nordmannens daler
stander så herlig i ly av hans fjell.
Fritt tør han tenke, og fritt tør han tale,
fritt tør han virke til Norriges hell.
Fuglen i skove,
Nordhavets vove
friere er ei enn Norriges mann.
Villig dog lyder han selvgivne lover,
trofast mot konge og fedreneland.

Elskede land med de skyhøye berge,
fruktbare daler og fiskrike kyst!
Troskap og kjærlighet fro vi deg sverger;
kaller du, bløder vi for deg med lyst.
Evig du stande,
elskte blandt land!

Fritt som den storm der omsuser dit fjell!
Og medens bølgen omsnor dine strande,
stedse du vokser i heder og held!

Tekst: Henrik Anker Bjerregaard (1792–1842)

Melodi: Christian Blom (1782–1861).

Ble i en konkurranse i 1820 kåret til «Den kronede norske Nationalsang»

11 Norge i rødt, hvitt og blått

Hvor hen du går i li og fjell,
en vinterdag, en sommerkveld,
ved fjord og fossevell,
fra eng og mo med furutrær,
fra havets bryn med fiskevær og til de hvite skjær,
møter du landet i trefarvet drakt,
svøpt i et gjenskinn av flaggets farveprakt.
Se, en hvitstammet bjerk oppi heien
rammer stripen av blåkløkker inn
mot den rødmalte stuen ved veien;
det er flagget som vaier i vind.
Ja, så hvit som det hvite er sneen,
og det røde har kveldsolen fått,
og det blå gav sin farve til breen,
det er Norge i rødt, hvitt og blått.

En vårdag i en solskinnsstund
på benken i Studenterlund
der sitter han og hun,
to unge nyutsprungne russ,
to ganske nylig tente bluss,
i tyve grader pluss.
Hun er som en gryende forsommerdag
som farves av gjenskinnet fra det norske flagg.
Ja, så hvit som det hvite er kjolen,
og så rødt som det røt' hennes kinn,
hennes øyne er blå som fiolen,
hun er flagget som vaier i vind.
Han har freidig og hvitlugget panne,

og en lue i rødt har han fått.
Med en lyseblå tiltro til landet
står vår ungdom i rødt, hvitt og blått.

De kjempet både hun og han!
Nå lyser seirens baunebrann
utover Norges land.
Mot himlen stiger flagg ved flagg
som tusen gledesbål i dag
for alle vunne slag.
Det knitrer som før over hytte og slott
et flammende merke i rødt og hvitt og blått.
Som et regnbuens tegn under skyen
skal det evig i fremtiden stå.
Se, det glitrer igjen over byen
i det røde og hvite og blå.
La det runge fra gaten og torget
over landet som nordmenn har fått:
Du er vårt, du er vårt, gamle Norge!
Vi vil kle deg i rødt, hvitt og blått.

Tekst: Finn Bø (1893–1962), Arild Feldborg (1912–1987)

og Bias Bernhoft (1902–1986). Gjengitt i henhold til «Norsk Visebok» 1993.

Musikk: Lars-Erik Larsson (1908–1986).

Sangen ble skrevet som revyvisse i 1941 og sirkulerte hemmelig under okkupasjonen. Siste vers kom i 1945, en endret versjon av det opprinnelige verset. Tekstens melodi stammer fra den svenske «Obligationsmarchen», komponert av Lars-Erik Larsson i 1940.

13 Fagert er landet

Fagert er landet du oss gav,
Herre, vår Gud og vår Fader!
Fagert det stig av blåe hav,
soli ho sprett og ho glader,
signar vårt land i nord og sud,
soleis di åsyn lyser, Gud,
over vårt Noreg i nåde.

Likjest vårt folk i mager jord
skjelvande blomen på boen,
stend utan livd i vind frå nord
tett innmed kanten av snøen.
Herre, du ser med miskunn ned,
folket vårt gjev du livd og fred,
er oss so kjærleg ein Fader.

Her ned i grunnen sveitten rann
trufast åt federne våre;
her dei sin heim og hugnad fann,
dogga med smil og med tåre.
Her hev det flødt ei såkornflod
varm av vårt beste hjarteblod,
her hev me grorbotn i veksa!

Tidi ho renn som elv mot os,
fort skifter sumar med vetter.
Fader, ver alltid Noregs los
radt til dei seinaste ætter;
Herre vår Gud, vårt Noregs Gud,
varda vårt land frå fjell til flud,
lær oss å gå dine vegar.

Signe då, Gud, vårt folk og land,
signe vårt strev og vår moda,
signe kvar ærleg arbeidshand,
signe vår åker med groda!
Gud, utan deg den vesle urt
veiknar og visnar, bleiknar burt,
ver du oss ljøset og livet!

Tekst: Anders Hovden (1860–1943). Gjengitt

fra «Vert ljøs! Salmar av Anders Hovden» 1998.

Melodi: Melchior Vulpius (ca. 1570–1615),

1609, opprinnelig til teksten «Lobt Gott den Herrn».

15 Ja, vi elsker dette landet

Ja, vi elsker dette landet
som det stiger frem,
furet, værbitt over vannet
med de tusen hjem.
Elsker, elsker det og tenker
på vår far og mor
og den saganatt, som senker
drømmer på vår jord.

Dette landet Harald berget
med sin kjemperad,
dette landet Håkon verget,
medens Øyvind kvad;
Olav på det landet malet
korset med sitt blod,
fra dets høye Sverre talet
Roma midt imod.

Bønder sine økser brynte
hvor en hær drog frem;
Tordenskjold langs kysten lynte
så den lystes hjem.
Kvinner selv stod opp og strede
som de vare menn;
andre kunne bare grede;
men det kom igjen!

Visstnok var vi ikke mange;
men vi strakk dog til,
da vi prøvdes noen gange,
og det stod på spill;
ti vi heller landet brente
enn det kom til fall;
husker bare hva som hendte
ned på Fredrikshald!

Hårde tider har vi døyet,
ble til sist forstøtt;
men i verste nød blåøyet
frihet ble oss født.
Det gav faderkraft å bære
hungersnød og krig,
det gav døden selv sin ære –
og det gav forlig.

Fienden sitt våpen kastet,
opp visiret før,
vi med undren mot ham hastet;
ti han var vår bror.
Drevne frem på stand av skammen
gikk vi søderpå;
nu står vi tre brødre sammen
og skal sådan stå!

Norske mann i hus og hytte,
takk din store Gud!
Landet ville han beskytte,
skjønt det mørkt så ut.
Alt hva fedrene har kjempet,
mødrene har grett,
har den Herre stille lempet,
så vi vant vår rett.

Ja, vi elsker dette landet
som det stiger frem,
furet, værbitt over vannet
med de tusen hjem.
Og som fedres kamp har hevet
det av nød til seir,
også vi, når det blir krevet,
for dets fred slår leir.

Tekst: Bjørnstjerne Bjørnson (1832–1910) gjengitt

i henhold til «Norsk Salmebok», No. 755, 2013.

Musikk: Rikard Nordraak (1842–1866)

Blu-ray is the first domestic format in history that unites theatre movies and music sound in equally high quality. The musical advantage is the high resolution for audio, and the convenience for the audience as one single player will handle music, films, DVD-collection and your old library of traditional CD. Developed by Munich's msm-studios in co-operation with Lindberg Lyd, the Pure Audio Blu-ray combines the Blu-ray format's vast storage capacity and bandwidth necessary for high resolution sound (up to 192 kHz/24Bit) in surround and stereo with the easy and straight-forward handling of a CD. Pure Audio Blu-ray can be operated in two ways: by on-screen menu navigation or by remote control without a TV screen. Remote control operation is as easy as with a CD: besides the standard transport controls the numeric keys directly access the corresponding track number and the desired audio stream can be selected by the coloured keys on the remote control. For example, press the red button for 5.1 DTS HD Master or yellow for 2.0 LPCM. Pure Audio Blu-ray plays back on every Blu-ray player.

■ 5.1 DTS HD MA 24/192kHz ■ 2.0 LPCM 24/192kHz

Note on Low Frequency Effect channel: For SACD and FLAC audio files, all six channels (including the Lfe channel) are calibrated for equal playback levels. However, in the audio streams for the Blu-ray the Lfe channel is lowered by -10dB in the mastering process, anticipating a +10dB elevation in cinema-style home theatre playback.

This **Pure Audio Blu-ray** is equipped with **mShuttle** technology - the key to enjoying your music even when away from your Blu-ray player. Connecting your BD player to your home network will enable you to access portable copies of the songs residing on the disc: you may burn your own copy in CD quality or transfer MP3s of your favourite tracks to your mobile player. mShuttle provides a versatile listening experience of Pure Audio Blu-ray: in studio quality FLAC on your home entertainment system, in CD quality in car & kitchen, or as MP3 wherever you are.

1. Make sure that your BD player is connected to your computer network.
2. Insert the Pure Audio Blu-ray Disc into your BD player and press the mShuttle button after the disc is loaded.
3. Open the Internet browser of your computer and type in the IP address of your BD player. You will find this address in the setup menu of your Blu-ray Disc player.
4. Select booklet and audio files to download from the Blu-ray to your computer.

Blu-ray authoring **msm-studios GmbH**
audio encoding **Morten Lindberg** • screen design **Hermann Enkemeier**
authoring **Martin Seer** • project management **Stefan Bock**
Blu-ray producers **Morten Lindberg** and **Stefan Bock**

Recorded at Jar Church and Uranienborg Church 2013 by Lindberg Lyd AS

Recording Producer and Balance Engineer **MORTEN LINDBERG**
Recording Technician **BEATRICE JOHANNESSEN**

Editing **JØRN SIMENSTAD** and **MORTEN LINDBERG**
Mix and Mastering **MORTEN LINDBERG**

Graphic design **MORTEN LINDBERG**
Photo Trollstigen, Romsdalsalpene, Norway **MACIEJ DUCZYNSKI**
Photo Schola Cantorum **MAX EMANUELSON**
Photo Stabsmusikken **TORGEIR HAUGAARD**
Photo uniform details **MARIA ASLI AKERØ**
Translation **RICHARD HUGH PEEL**

Research music and lyrics **TERJE AARSET** Høgskulen i Volda
ANNE JORUNN KYDLAND National Library of Norway

The Staff Band of the Norwegian Armed Forces
Commanding Officers: Major **Ståle Hortman** and Captain-lieutenant **Tore Røymstad**
Project Coordinator and Producer: **Britt Astri Reiten**
Production staff: **Rohan Sandemo Fernando** and **Sveinung Landsverk**
Program Concept: **Captain Sverre Stakston Olsrud**

Executive Producers **JØRN SIMENSTAD** and **MORTEN LINDBERG**

FORSVARET

www.2L.no

2L is the exclusive and registered trade mark
of Lindberg Lyd AS 20©14 [NOMPPI404010-150] **2L-104-SABD**

ja, vi elsker

Som en musikalsk historiebok åpner sangene for tilgang til den norske saga. Bjørnstjerne Bjørnsons lange ekskursjon gjennom norgeshistorien i de åtte versene i *Ja, vi elsker* er et helt konkret eksempel på den nasjonale sangen – i dette tilfelle selve nasjonalsangen – som et merke for minnet om nasjonens og landets historie. Mer subtilt finner det uttrykk i *Fedrelandssalmen*, der skildringene av naturen og årets løp tjener som metaforer for både Guds ord og for hvordan samfunnet vinner frem til opplysning, frihet og lovgivning. I det hele tatt står naturen sterkt som simile i norske nasjonalsanger. Å spille inn *Ja, vi elsker* til folket under Grunnlovsjubileet er kanskje som å gi noe mottageren allerede har. For lite er vel så norsk allemannseie som nasjonalsangen og 17. mai-musikk. Men det er folket *selv* som synger sangene for hverandre, og slik holdes den musikalske tradisjonen i hevd.

This music serves as a musical history book, offering an insight into parts of the Norwegian saga. The verses Bjørnstjerne Bjørnson wrote for the national anthem *Ja, vi elsker* are a long excursion through Norwegian history, and constitute a clear example of how a “national song” – in this case the national anthem itself – is a way of marking and remembering the nation’s history. This is given more subtle expression in the *Fedrelandssalmen* (Hymn to our Fatherland), where descriptions of nature and of the seasons act as metaphors both for the word of God and for society’s progress towards enlightenment. Making a recording of the Norwegian national anthem *Ja, vi elsker* for the people of Norway on the 200th anniversary of their Constitution might appear to be like giving someone something they already have. For nothing is more securely the property of the average Norwegian than the national anthem and the other music typically played on 17th May, Constitution Day. And it is ordinary people who sing these songs to each other, and this is what keeps this musical tradition alive. However, in this recording we give the national anthem in its complete form, something that is seldom done, and, through fresh arrangements of familiar melodies and a splendid “outdoor” sound, offer, even to those who feel they know this music well, a new and invigorating listening experience.

The Staff Band of the Norwegian Armed Forces — Ingar Bergby
Schola Cantorum — Tone Bianca Spårre Dahl